

ЗВЕРНЕННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та
міжнародних парламентських асамблей у зв'язку з четвертими
роковинами повномасштабного військового вторгнення російської
федерації в Україну

Четвертий рік поспіль держава-агресор продовжує своє незаконне, неспровоковане та невиправдане повномасштабне військове вторгнення в Україну, яке стало черговим етапом збройної агресії проти нашої держави, що триває з лютого 2014 року.

Український народ ніколи не хотів цієї війни і докладає всіх зусиль задля її припинення. Наша держава консолідує активні дипломатичні ініціативи міжнародних союзників та партнерів, спрямовані на відновлення всеохоплюючого, справедливого та сталого миру. Натомість військово-політичне керівництво російської федерації демонструє відверте небажання припинити збройну агресію проти України та неготовність до відновлення миру, намагаючись залякати Український народ та зламати його волю до спротиву.

Держава-агресор постійно здійснює масовані обстріли території України із застосуванням ракет, керованих авіаційних бомб та ударних безпілотних літальних апаратів, спрямовані проти цивільного населення та критичної цивільної інфраструктури нашої держави. Масовані удари російських терористів по Києву, Харкову, Сумах, Одесі, Львову, інших українських містах та селах, змушують світ жахнутися.

У 2025 році російська федерація випустила по території України понад 60 000 керованих авіаційних бомб, близько 2 400 ракет різних типів та понад 100 000 ударних безпілотних літальних апаратів. Основними цілями таких ударів були об'єкти критичної інфраструктури, які забезпечують надання життєво важливих послуг українцям, зокрема, постачання води, тепла, газу та електроенергії мирним мешканцям. У 2025 році сповіщення про повітряну тривогу в Україні лунали щонайменше 19 033 рази. Дії російської федерації на початку 2026 року підтверджують незмінність її стратегії щодо продовження ганебної практики терористичних ударів.

російська федерація здійснює сплановану кампанію, спрямовану проти української енергетики, що має на меті позбавити цивільне населення України опалення, водопостачання та електроенергії в зимовий період. Атаки держави-агресора в січні та лютому цього року по території України в умовах важкої погодної ситуації переконливо свідчать про спробу російської федерації перетворити холод на зброю проти Українського народу.

Результатом російських ударів стало руйнування об'єктів критичної цивільної інфраструктури, шкіл, дитячих садків, культурних та релігійних споруд. Під загрозою знищення опинилися культурні цінності України, що становлять невід'ємну частину світової культурної спадщини. Неодноразово зазнавали пошкоджень будівлі іноземних дипломатичних установ.

Обстріл цивільних об'єктів та цивільного населення позбавлене військової логіки. Кожен такий удар, здійснений по території України, є не лише порушенням норм міжнародного гуманітарного права, а й черговим воєнним злочином та злочином проти людяності, щодо ймовірного скоєння яких у березні та червні 2024 року Палата попереднього провадження Міжнародного кримінального суду видала ордери на арешт чотирьох високопосадовців, які служать у лавах збройних сил російської федерації: сергія кобилаша, віктора соколова, сергія шойгу, валерія герасімова, яких підозрюють у вчиненні воєнних злочинів, зокрема у нападі на цивільні об'єкти, заподіянні надмірної випадкової шкоди цивільним особам чи пошкодженні цивільних об'єктів, а також злочину проти людяності.

Жертвами російських повітряних атак стають, насамперед, цивільні громадяни, зокрема жінки, діти, люди похилого віку. Внаслідок цих атак тисячі людей загинули чи отримали поранення. Мільйони громадян, які фактично щодня перебувають під обстрілами, зазнають важких психологічних травм.

Згідно з доповіддю Місії Організації Об'єднаних Націй з моніторингу прав людини в Україні, опублікованою в лютому 2026 року, у 2025 році кількість жертв серед цивільного населення України зросла на 31 відсоток порівняно з 2024 роком і на 70 відсотків порівняно з 2023 роком. Внаслідок обстрілів російською федерацією по території України 2025 році загинуло щонайменше 2536 мирних жителів, 12 162 громадян було поранено. Отже, у 2025 році Український народ зазнав набагато більше людських втрат, ніж внаслідок збройної агресії російської федерації проти України протягом попередніх трьох років.

Терористичні удари збройних сил російської федерації є ядерним шантажем усього світу та створюють загрозу для українських атомних електростанцій внаслідок порушення стабільного електропостачання для забезпечення функціонування життєво важливих систем безпеки. Високі ризики пошкодження критичної інфраструктури, які можуть спровокувати надзвичайну ситуацію, несуть виклики для радіологічної та екологічної безпеки всього континенту.

Повний список російських воєнних злочинів, вчинених за останні місяці проти українських громадян, не обмежується комбінованими ударами із застосуванням ракет, керованих авіаційних бомб та ударних безпілотних літальних апаратів. російська федерація намагається відібрати в Україні найцінніше – її майбутнє. Відповідно до наявної в органах державної влади України інформації з початку повномасштабного військового вторгнення в Україну близько 20 тисяч українських дітей були депортовані та незаконно переміщені з України на територію держави-агресора. Такі дії російської федерації мають системний характер та спрямовані на зміну громадянства українських дітей, їх асиміляцію та знищення української ідентичності. Це один із найтяжчих воєнних злочинів, який не залишається непоміченим світовою спільнотою. Ухвалено десятки резолюцій на міжнародному і двосторонньому рівнях, зокрема резолюцію Генеральної Асамблеї ООН ES-11/9 від 3 грудня 2025 року «Повернення українських дітей». Збройні сили російської федерації третій

рік поспіль потрапляють до «списку ганьби» Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй у його щорічній доповіді «Діти і збройний конфлікт» через покладену на них відповідальність за серйозні злочини проти дітей в Україні. Проте кремль продовжує надалі цинічно порушувати норми міжнародного гуманітарного права.

президент російської федерації владімір путін навмисно зволікає і демонструє намір продовжувати збройну агресію проти України, відверто ігноруючи зусилля міжнародної спільноти, спрямовані на відновлення всеохоплюючого, справедливого та сталого миру.

російська федерація застосовує стратегію обману та шахрайства, спрямовану на створення ілюзії процесу. Пропаганда держави-агресора прагне ввести в оману партнерів України, створити хибне враження про готовність до компромісу та відтермінувати запровадження нових санкцій, намагаючись виграти час для того, щоб окупувати більше територій України.

Кожен новий удар держави-агресора є нагадуванням міжнародній спільноті про те, що російська федерація не зупиниться, доки її не зупинять. Злочинні дії агресора є загрозою не лише для України, а й для всього цивілізованого світу і підривають основи міжнародної безпеки та миру.

Протягом 12 років Український народ демонструє безпрецедентну стійкість та відвагу у протистоянні збройній агресії російської федерації проти України. Проте для остаточної перемоги над ворогом Україні необхідна посиленна та своєчасна підтримка з боку міжнародних партнерів.

Жодні поступки не зупинять агресора, який прагне знищення України і поневолення українців. Лише єдність, максимальне посилення спроможностей України та Українського народу, а також спільний тиск на російську федерацію допоможуть завершити війну, а надання Україні юридично зобов'язальних гарантій безпеки і притягнення до відповідальності причетних високопосадовців російської федерації та їх спільників за вчинення злочину агресії проти України унеможливлять повторення агресії проти нашої держави.

Наголошуючи на приналежності України до європейської родини, що підтверджується понад тисячолітньою історією українського державотворення та героїчною боротьбою Українського народу за незалежність, суверенітет та європейське майбутнє,

рішуче засуджуючи незаконну, неспровоковану та невинуватену збройну агресію російської федерації проти України, яка триває з 2014 року, спричинила небачену з часів Другої світової війни гуманітарну катастрофу в Європі та призвела до тимчасової окупації частини суверенної території на сході й півдні України,

відзначаючи важливість набуття Україною статусу члена в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору для зміцнення безпекової архітектури усього Євроатлантичного простору, відновлення історичної справедливості, захисту європейської ідентичності Українського народу,

рішуче засуджуючи безперервні масовані удари російської федерації по території України з використанням ракет, керованих авіаційних бомб та ударних

безпілотних літальних апаратів, спрямованих передусім проти цивільного населення та об'єктів інфраструктури,

наголошуючи, що Україна за підтримки світової спільноти реалізує своє невід'ємне право на самооборону відповідно до статті 51 Статуту Організації Об'єднаних Націй і завдає ударів у відповідь виключно по російських військових об'єктах та інших законних військових цілях,

засуджуючи зухвале порушення російською федерацією засадничих міжнародно-правових актів: Статуту Організації Об'єднаних Націй, Декларації ООН про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН, Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни 1949 року, Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 року, Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 року, Паризької хартії для нової Європи 1990 року, Документа Копенгагенської наради Конференції з людського виміру ОБСЄ 1990 року, а також низки резолюцій Генеральної Асамблеї ООН, зокрема резолюції 68/262 «Територіальна цілісність України», 71/205, 72/190, 73/263, 74/168, 75/192, 76/179, 77/229 «Ситуація з правами людини в тимчасово окупованих Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (Україна)», 73/194, 74/17, 75/29, 76/70 «Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Україна, а також частин Чорного та Азовського морів», 11/1 від 2 березня 2022 року «Агресія проти України», 11/2 від 24 березня 2022 року «Гуманітарні наслідки агресії проти України», 11/4 від 12 жовтня 2022 року «Територіальна цілісність України: захист принципів Статуту ООН», 11/5 від 14 листопада 2022 року «Сприяння здійсненню правового захисту і забезпечення відшкодування шкоди у зв'язку з агресією проти України», 11/6 від 23 лютого 2023 року «Принципи Статуту ООН, що лежать в основі всеохоплюючого, справедливого та сталого миру в Україні», 78/221, 79/184, 80/223 «Ситуація з правами людини на тимчасово окупованих територіях України, включаючи Автономну Республіку Крим та місто Севастополь», 78/316 від 11 липня 2024 року «Безпека та захищеність ядерних об'єктів України, включаючи Запорізьку АЕС», 11/7 від 24 лютого 2025 року «Просування всеохоплюючого, справедливого та сталого миру в Україні», 11/9 від 3 грудня 2025 року «Повернення українських дітей», 80/111 від 10 грудня 2025 року «Зміцнення міжнародного співробітництва та координації зусиль у справі вивчення, пом'якшення та мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи»,

відзначаючи необхідність притягнення до міжнародно-правової відповідальності причетних військовослужбовців, політичних діячів, посадових осіб російської федерації та їх спільників, причетних до скоєння злочинів проти цивільного населення України, зокрема воєнних злочинів, злочинів проти людяності та злочину геноциду, що мають на меті знищення Українського народу як етно-національної групи;

висловлюючи щире вдячність іноземним державам та міжнародним організаціям, які надають безпекову, матеріальну, фінансову та гуманітарну допомогу Україні,

зважаючи на важливість об'єднання зусиль міжнародної спільноти задля рішучої протидії збройній агресії російської федерації проти України та припинення геноциду українців,

Верховна Рада України від імені Українського народу закликає уряди та парламенти іноземних держав, міжнародні організації та міжнародні парламентські асамблеї:

об'єднати зусилля для відновлення пошкоджених українських енергетичних об'єктів для стабілізації енергетичних мереж та забезпечення безперебійності функціонування систем централізованого теплопостачання та водопостачання;

посилити економічний, політичний і дипломатичний тиск на російську федерацію, республіку білорусь, Ісламську Республіку Іран, Корейську Народно-Демократичну Республіку та інші держави, що підтримують російську збройну агресію проти України, з метою поглиблення ізоляції держави-агресора, протидії обходу санкцій, зокрема через застосування вторинних санкцій;

підтримати зусилля, спрямовані на надання Україні надійних юридично зобов'язальних гарантій безпеки, які мають стати ефективним інструментом недопущення повторення агресії російської федерації проти нашої держави та сприятимуть відновленню всеохоплюючого, справедливого та сталого миру для України та на всьому Європейському континенті;

здійснити кроки для зміцнення обороноздатності України шляхом надання військової допомоги, засобів протиповітряної оборони та далекобійної зброї, створення спільних підприємств та залучення інвестицій в український оборонно-промисловий комплекс, у тому числі за рахунок використання заморожених російських активів для зазначених потреб, насамперед з метою захисту цивільного населення та об'єктів критичної інфраструктури України від варварських обстрілів із застосуванням ракет, керованих авіаційних бомб, ударних безпілотних літальних апаратів, які майже щоденно здійснює армія держави-агресора, а також з метою стримування експансіоністських намірів російської федерації та поступової деокупації всієї території України у межах міжнародно визнаного державного кордону України;

змусити російську федерацію погодитись на імплементацію ініціативи щодо повного і безумовного припинення вогню як першого кроку до реального мирного процесу, спрямованого на відновлення всеохоплюючого, справедливого та сталого миру на засадах поваги до загальновизнаних принципів і норм міжнародного права та дотримання, у тому числі поваги до територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, включно з територіальним морем України;

заборонити в'їзд на території держав вільного світу громадянам російської федерації, які брали участь у збройній агресії російської федерації проти України;

забезпечити підтримку діяльності Міжнародного кримінального суду та сприяти зусиллям України спрямованим на створення Спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України;

вимагати від російської федерації звільнення всіх громадян України, зокрема військовополонених, інтернованих, цивільних, незаконно переміщених та депортованих осіб, у тому числі дітей;

сприяти розслідуванню злочину агресії та воєнних злочинів, скоєних російською федерацією, шляхом застосування принципу універсальної юрисдикції відповідно до національного законодавства кожної держави;

посилити протидію російській пропаганді та дезінформації, зокрема поширенню людиноненависницької ідеології рашизму;

сприяти моніторингу та документуванню російських злочинів міжнародними та українськими організаціями і правозахисними групами;

забезпечити компенсацію усіх збитків, завданих Україні внаслідок російської збройної агресії, за рахунок конфіскованих та заморожених активів російської федерації;

утриматися від використання питань двостороннього порядку денного для блокування переговорного процесу щодо вступу України до ЄС;

ухвалити під час Кіпрського головування в Раді Європейського Союзу рішення про відкриття Кластера 1 «Основи» як необхідної передумови для відкриття всіх інших переговорних кластерів у переговорах про вступ України до Європейського Союзу;

залишити на порядку денному питання приєднання України до Організації Північноатлантичного договору, що сприятиме підвищенню рівня безпеки та стабільності на Європейському континенті.

Верховна Рада України наголошує, що політика мовчання та умиротворення агресора є проявом російськ слабкості і не зупинить вчинення агресії. Лише спільними рішучими діями ми зможемо зупинити збройну агресію російської федерації та відновити міжнародний мир і правопорядок, заснований на загально визнаних принципах і нормах міжнародного права.

